

NÔNG THÔN THÁI BÌNH Sáng, xanh, sạch

7 năm kể từ khi bắt tay thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia về xây dựng nông thôn mới, nông thôn Thái Bình đã có nhiều đổi thay. Nhờ sự chung sức đồng lòng của các cấp ủy đảng, chính quyền và nhân dân, bức tranh làng quê Thái Bình từng ngày bừng sáng với diện mạo khang trang, môi trường sáng, xanh, sạch.

KỶ I: MỘT THỜI SỐNG CHUNG VỚI Ô NHIỄM

Ảnh chụp năm 2016: rác thải tràn lan bên đường.

Quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa nông nghiệp, nông thôn đã và đang trở thành một xu thế phát triển tất yếu. Khi kinh tế phát triển, đời sống người dân được cải thiện cũng đồng nghĩa với nhiều vấn đề xã hội phát sinh, đặc biệt là tình trạng ô nhiễm môi trường.

Rác từ nhà ra đường

Cách đây khoảng 3 - 4 năm, chỉ cần dạo quanh các vùng nông thôn có thể dễ dàng bắt gặp những bãi rác thải sinh hoạt ven các cánh đồng, ngập các con đường làng, đường liên xã. Trên những con đường

dẫn ra cánh đồng làng với bao nhiêu là túi nilon, bao bì thuốc bảo vệ thực vật sau khi đã sử dụng... Ngay cả trên quốc lộ, đường liên huyện cũng dễ dàng bắt gặp những bãi rác nằm chèn ép, chồng chất lên nhau, không chỉ làm mất mỹ quan mà còn tiềm ẩn nguy cơ độc hại, gây ô nhiễm môi trường. 3 năm trước, trong một lần phỏng vấn về tình trạng ô nhiễm môi trường do rác thải, chị Trần Thị Hoa, thôn An Lạc, xã Trung An (Vũ Thư) cho biết: Vì thôn không có bãi rác nên rác nhà nào nhà ấy tự xử lý theo cách riêng của mình. Người thì đốt,

người đào hố chôn nhưng không ít nhà vẫn vứt rác ra đồng, mương máng hoặc ven đường. Ai cũng chỉ biết sạch trong nhà còn ngoài ngõ thì ít người quan tâm, mà có quan tâm cũng không được vì biết vứt rác ở đâu, chẳng lẽ lại đổ vào vườn nhà mình... Lâu thành quen, nhà nọ thấy nhà kia vứt được thì mình cũng tham gia và kết quả là hình thành những bãi rác rải rác khắp thôn xóm. Mỗi ngày tích tụ một ít cho đến khi số rác thải đó bốc mùi. Biết việc xả rác thải như vậy ảnh hưởng đến môi trường, đến cuộc sống của chính mình nhưng vì

chưa có cách xử lý nào phù hợp nên nhiều người vẫn đành "nhắm mắt làm ngơ", đến khi môi trường bị ô nhiễm thì cũng chỉ biết kêu phẫn.

Những năm trước, dọc theo tuyến đề biển số 8 địa phận xã Thụy Hải (Thái Thụy) hình thành rất nhiều bãi rác tự phát. Không chỉ người dân mang rác ra đây vứt mà tổ thu gom rác của xã cũng đổ ra đây do xã không quy hoạch được bãi rác thải sinh hoạt tập trung bảo đảm khoảng cách quy định. Bãi rác có diện tích trên 2.000m², với nhiều đống rác chất cao và đã tồn tại từ rất lâu. Xung quanh bãi rác nước thải rỉ ra, ruồi nhặng bay tứ phía. Chỉ khoảng 10 phút tác nghiệp, người bị kín mà chúng tôi không thể chịu nổi, vậy những hộ dân sống chỉ cách bãi rác chỉ 20 - 30m thì cuộc sống sẽ như thế nào? Được biết, do không có diện tích đất quy hoạch bảo đảm khoảng cách xa khu dân cư 300m theo quy định nên bãi rác này vẫn hoạt động cả chục năm nay, là nơi chứa rác của 2/3 thôn. Còn thôn Tam Đông do không có bãi rác, không có tổ thu gom rác thải sinh hoạt nên người dân tự xử lý chôn lấp, hoặc đốt tại nhà. Nhiều hộ nhà chật thì đổ ra đường, tiện đâu đổ đó nên trong thôn hình thành nhiều bãi rác tự phát, rất mất mỹ quan và ô nhiễm môi trường.

Nước thải bủa vây

Cùng với tình trạng ô nhiễm môi trường từ rác thải sinh hoạt thì nước thải cũng bủa vây môi trường nông thôn. Đó là việc lạm dụng phân bón, thuốc bảo vệ thực vật. Rất nhiều người dân chưa ý thức được sự nguy hại từ bao bì thuốc bảo vệ thực vật, xem đây là một loại rác thải thông thường, không có hại nên thường tiện đâu vứt đó, kéo theo tình trạng các loại rác thải tự bao bì thuốc bảo vệ thực vật ngày càng xuất

hiện nhiều trên các cánh đồng, mương máng, gây ô nhiễm nguồn nước. Với diện tích trên 81.000ha lúa, gần 48.000ha cây màu vụ đông và hàng nghìn hecta cây màu xuân, hệ nền lượng chất thải nguy hại phát sinh từ hoạt động nông nghiệp là rất lớn. Trung bình mỗi năm toàn tỉnh sử dụng khoảng 550.000 tấn phân hữu cơ, 210.000 tấn phân bón vô cơ và trên 620 tấn hóa chất thuốc bảo vệ thực vật các loại. Do đó, lượng phân bón, hóa chất hòa tan trong nước ruộng được tiêu thoát vào các kênh, sông trực tiếp của hai hệ thống thủy lợi Bắc và Nam tỉnh, gây ô nhiễm môi trường mặt nước, đất, không khí. Việc nuôi trồng thủy sản ở ạt, thiếu quy hoạch, không tuân theo quy trình kỹ thuật đã gây nhiều tác động tiêu cực tới môi trường nước. Bên cạnh những lợi ích kinh tế thì ngành chăn nuôi cũng đã và đang góp phần làm gia tăng tình trạng ô nhiễm môi trường trong khu vực nông thôn bởi đa số các hộ chăn nuôi nhỏ lẻ, chưa đầu tư xử lý chất thải, nước thải theo đúng quy định mà xả thải trực tiếp ra môi trường.

Thái Bình là một trong những tỉnh có nhiều làng nghề truyền thống, với 247 làng nghề, góp phần giải quyết bài toán việc làm, nhất là trong lúc nông nhàn cho nhiều địa phương. Trong đó, nhiều làng nghề thu hút trên 60% tổng số lao động của xã vào các hoạt động sản xuất phi nông nghiệp, với mức thu nhập bình quân từ 3 - 5 triệu đồng/người/tháng. Tuy nhiên, với công nghệ lạc hậu, chấp vá, mặt bằng sản xuất chật chội, hệ thống xử lý nước thải chưa được đầu tư phù hợp, làng nghề xen lẫn khu dân cư, phân lớn chất thải không được thu gom, xử lý mà xả thẳng ra môi trường, gây ô nhiễm môi trường nước nghiêm trọng.

Tháo gỡ vướng mắc trong giải phóng mặt bằng dự án đường ĐT.456

Dự kiến tuyến đường tỉnh 456 (ĐT.456) đoạn từ cầu Vô Hối đến thị trấn Diêm Điền (Thái Thụy) sẽ được đơn vị thi công hoàn thiện, bàn giao đưa vào sử dụng cuối năm nay để phục vụ nhu cầu đi lại của nhân dân trong dịp tết Nguyên đán sắp tới. Tuy nhiên, đơn vị thi công hiện đang gặp khó khăn về mặt bằng do một số đoạn bị vướng mắc.

Đường ĐT.456 đoạn gần cầu Vô Hối hiện chưa thể thi công do vướng mắc về mặt bằng.

Ông Đoàn Tuyên, chỉ huy phó công trình xây dựng tuyến đường ĐT.456 thuộc Công ty Cổ phần Xây dựng và Đầu tư hạ tầng đầu khí cho biết: Từ khi khởi công tháng 3/2017 đến nay, đơn vị đã tích cực triển khai công tác thi công trên dọc tuyến đường. Trong đó, chia thành 5 mũi thi công, ưu tiên thi công các đoạn xa cánh đồng không bị vướng mắc về mặt bằng, xây dựng hệ thống rãnh thoát nước qua khu dân cư... Đến thời điểm hiện tại, giá trị khối lượng hoàn thành xây lắp ước đạt 150 tỷ đồng, chiếm 71,5% giá trị gói thầu.

Cũng theo ông Tuyên, hiện tại đơn vị đã hoàn thành thi công phần lớn nền đường và rải lớp bê tông nhựa hạt trung rộng 11m trên toàn tuyến; hoàn thành xây dựng 100% hệ thống rãnh thoát nước. Thời gian tới đơn vị sẽ hoàn thiện xây dựng cọc tiêu, vỉa hè, chuẩn bị rải lớp hạt nhựa mịn trên toàn tuyến và dự kiến hoàn thành thi công dự án vào cuối năm 2018. Tuy nhiên, đơn vị hiện đang gặp khó khăn về mặt bằng do một số đoạn bị vướng mắc, chưa thể thi công được, nhất là đoạn gần cầu Vô Hối thuộc địa bàn xã Thụy Thành. Để công trình được hoàn thành và đưa vào sử dụng theo đúng kế hoạch, huyện Thái Thụy và các xã nơi có tuyến đường đi qua cần sớm bàn giao mặt bằng cho đơn vị thi công.

Đơn vị thi công hiện đang gặp khó khăn về mặt bằng do một số đoạn bị vướng mắc về mặt bằng. Xác định tuyến đường ĐT.456 là công trình giao thông trọng điểm của huyện, thời gian qua, các cấp, ban, ngành của huyện Thái Thụy, đặc biệt là các xã có tuyến đường đi qua đã tập trung đẩy nhanh tiến độ giải phóng mặt bằng (GPMB), bảo đảm đúng trình tự, thủ tục theo quy định. Tuy nhiên, trên toàn tuyến vẫn chưa GPMB được 10 hộ dân ở xã Thụy Phong, 1 hộ dân ở xã Thụy Thành và một số hộ dân đang sinh sống tại khu vực gần cầu Vô Hối. Ông Bùi Minh Tuấn, Giám đốc Trung tâm Phát triển quỹ đất huyện Thái Thụy cho biết: Vướng mắc ở các hộ dân nói trên là do tồn tại trong công tác GPMB từ năm 2003 đến năm 2006. Sau quá trình lấy ý kiến từ các sở, ngành chức năng, UBND tỉnh đã có văn bản cho phép sử dụng số liệu kiểm đếm trong giai đoạn trước đây và lập phương án đền bù GPMB theo giá thời điểm hiện tại. Đến nay, Trung tâm đã thực hiện việc niêm yết đền bù về tài sản và đất đối với 10 hộ thuộc xã Thụy Phong và trình phương án đền bù GPMB để UBND huyện phê duyệt. Riêng đối với 1 hộ ở xã Thụy Thành do chưa nhất trí với giá bồi thường về đất theo đơn giá quy định của tỉnh và kiến

ngợi bồi thường phần tài sản nằm ngoài ranh giới thu hồi nên Trung tâm vẫn chưa thể lập phương án đền bù GPMB. Trung tâm đang tích cực phối hợp với chính quyền địa phương tổ chức giải thích, thuyết phục để hộ dân đồng thuận với phương án GPMB. Theo ông Bùi Thế Dân, Giám đốc Ban Quản lý dự án xây dựng cơ sở hạ tầng huyện Thái Thụy: Đối với vướng mắc GPMB đoạn gần cầu Vô Hối, hiện nay, Sở Tài nguyên và Môi trường đang tiến hành thẩm định trích lục bản đồ GPMB. Tuy nhiên, việc thẩm định gặp rất nhiều khó khăn do không đủ tài liệu đã đến bộ GPMB trong thời gian trước, Ban Quản lý dự án xây dựng cơ sở hạ tầng huyện và Môi trường đã nhiều lần làm việc với chính quyền địa phương, kiểm tra thực tế hiện trường... nhưng đến nay vẫn chưa thẩm định xong. Hiện nay, Ban Quản lý dự án xây dựng cơ sở hạ tầng huyện vẫn đang tiếp tục thu thập hồ sơ và làm việc với bộ phận thẩm định bản đồ để giải quyết xong các nội dung và bàn giao bản đồ cho Trung tâm Phát triển quỹ đất huyện thực hiện công tác kiểm đếm, lên phương án GPMB. Qua đó, sớm bàn giao mặt bằng cho đơn vị thi công để hoàn thành dự án theo đúng kế hoạch đã đề ra.

TRẦN TUẤN

Ông Phạm Trung Kiên, Phó Trưởng phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Thái Thụy

Nhiều địa phương chưa quyết liệt vào cuộc trong công tác bảo vệ môi trường, ý thức của người dân chưa cao, vẫn còn tình trạng vứt rác bừa bãi. Mặc dù hầu hết các xã, thị trấn đã đưa công tác giữ gìn vệ sinh môi trường vào tiêu chí để bình xét danh hiệu gia đình văn hóa nhưng hiệu quả chưa cao. Công tác xã hội hóa thu gom, xử lý rác thải cũng chưa được thực hiện tốt, chưa hình thành các cơ sở thu gom rác thải tự nhân. Việc thu phí vệ sinh môi trường ở các vùng nông thôn còn gặp nhiều khó khăn...

Ông Phạm Hồng Quân, thôn Phương La 3, xã Thái Phương, huyện Hưng Hà

Cuộc sống của chúng tôi không được đảm bảo vì tình trạng ô nhiễm môi trường từ làng nghề dệt nhuộm. Mùi hôi bốc lên nồng nặc do hầu hết nước thải từ nghề dệt nhuộm đều được xả trực tiếp ra môi trường. Nước tại các sông, ao, hồ trong làng đều chung một màu đen kịt, không chỉ ảnh hưởng đến sức khỏe mà còn ảnh hưởng đến sản xuất nông nghiệp.

Chị Lưu Thị Xuân, thôn Trinh Cát, xã Đông Cơ, huyện Tiền Hải

Ai cũng biết việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật không đúng cách sẽ gây hại cho môi trường và sức khỏe nhưng nhiều nông dân vẫn rất chủ quan khi không mang đồ bảo hộ lao động khi tiếp xúc với thuốc. Họ còn vô tư vứt bỏ bao bì thuốc ngay tại ruộng lúa, bờ mương, gây ô nhiễm môi trường đất, nước, ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe cộng đồng.

(còn nữa)
MINH NGUYỆT

Là "ngân hàng của người nghèo", thời gian qua, Phòng giao dịch Ngân hàng Chính sách xã hội (CSXH) huyện Quỳnh Phụ luôn đồng hành cùng người nghèo và các đối tượng chính sách trong việc cho vay vốn phát triển kinh tế, cải thiện cuộc sống.

Chúng tôi đến thăm mô hình chăn nuôi tổng hợp của gia đình ông Đỗ Văn Tại (thôn Lộng Khê 5, xã An Khê) - thành viên vay vốn mang lại hiệu quả cao của Tổ tiết kiệm và vay vốn thôn Lộng Khê 5 do Hội Liên hiệp Phụ nữ xã quản lý. Ông Tại tâm sự: Năm 2014, gia đình tôi nhận hơn 3.000m² đất ở khu chuyển đổi của xã để xây dựng mô hình chăn nuôi tổng hợp. Khó khăn chồng chất khó khăn khi sự khởi đầu phải cần rất nhiều vốn trong khi đó nguồn vốn tự có của gia đình lại rất hạn hẹp. May mắn gia đình được tin tưởng bình xét cho vay 50 triệu đồng từ chương trình cho vay hộ mới thoát nghèo của Ngân hàng CSXH. Từ nguồn vốn đó, tôi đã duy

PHÒNG GIAO DỊCH NGÂN HÀNG CSXH HUYỆN QUỲNH PHỤ Đồng hành cùng người nghèo

Gia đình ông Đỗ Văn Tại (thôn Lộng Khê 5, xã An Khê, huyện Quỳnh Phụ) phát triển chăn nuôi từ vốn tín dụng chính sách.

trì và mở rộng quy mô chăn nuôi với 100 con lợn nái, 500 con lợn thịt, 3.000 con gà.

Cũng như gia đình ông Tại, gia đình ông Ngô Quang Phùng (thôn An Quý, xã An Khê) đang vay

50 triệu đồng của Ngân hàng CSXH để nuôi bò sinh sản. Với số tiền đó cộng với vốn tự có của gia

đình, ông Phùng đã đầu tư mua 8 con bò để phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho gia đình.

Ông Nguyễn Tiến Dũng, Phó Giám đốc Phòng giao dịch Ngân hàng CSXH huyện Quỳnh Phụ cho biết: Để nâng cao chất lượng tín dụng, thời gian qua, Phòng giao dịch đã phát huy hiệu quả mô hình điểm trực giao dịch xã với 38 điểm tại 38 xã, thị trấn. Thông qua điểm trực giao dịch xã, Phòng giao dịch phối hợp với cấp ủy, chính quyền địa phương và các tổ chức chính trị xã hội kịp thời bàn các giải pháp tháo gỡ những vướng mắc phát sinh trong quá trình triển khai thực hiện nhiệm vụ, chấn chỉnh những tồn tại, hạn chế cũng như xây dựng kế hoạch nhiệm vụ triển khai tin dụng chính sách trên địa bàn trong những tháng tiếp theo; đồng thời thực hiện công khai, tuyên truyền kịp thời các cơ chế, chính sách liên quan đến tín dụng chính sách để mọi người dân cùng biết

và thực hiện. Bên cạnh đó, Phòng giao dịch còn duy trì có hiệu quả phương thức ủy thác cho vay qua các tổ chức hội, đoàn thể, từ đó tiết kiệm được chi phí quản lý và chủ động hơn trong quản lý nguồn vốn được giao. Đến ngày 30/9, tổng dư nợ cho vay ủy thác qua các tổ chức hội, đoàn thể trên địa bàn huyện đạt 373,438 tỷ đồng, chiếm 99,85% tổng dư nợ. Công

tác kiểm tra, giám sát cũng được tăng cường thực hiện, trong đó có việc xây dựng kế hoạch thực hiện chi tiết theo từng tháng và phân công rõ từng địa bàn cho từng thành viên làm căn cứ tổ chức thực hiện. Triển khai thực hiện có hiệu quả các giải pháp, người nghèo và các đối tượng chính sách trên địa bàn huyện Quỳnh Phụ đã sớm được tiếp cận nguồn

vốn tín dụng ưu đãi của Chính phủ, từ đó có điều kiện phát triển kinh tế, nâng cao thu nhập cho gia đình. Đến ngày 30/9, Phòng giao dịch Ngân hàng CSXH huyện Quỳnh Phụ đang cho vay 8 chương trình tín dụng ưu đãi của Chính phủ với tổng dư nợ cho vay đạt 374,006 tỷ đồng, cho 13.424 khách hàng vay, tỷ lệ nợ xấu chiếm 0,04% tổng dư nợ.

MINH HƯƠNG

